

**Majandus- ja kommunikatsiooniministri 21. septembri 2005. a määruse nr 109
„Nõuded elektromagnetilisele kiirgusele ja raadioside piiramisele“
muutmise määruse eelnõu seletuskiri**

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 21. septembri 2005. a määruse nr 109 „Nõuded elektromagnetilisele kiirgusele ja raadioside piiramisele“¹ muutmise määruse eelnõu eesmärk on Riigikogus 17. juunil 2026. a vastu võetud ja 9. juulil 2026. a Riigi Teatajas avaldatud korraldusseaduse muutmise ja sellest tulenevalt teiste seaduste muutmise seadusest (mehitamata sõidukite seire ja tõrje rollijaotus) (edaspidi MÕS)² tulenevate õiguste ja kohustuste rakendamine. Kõnealune seaduseelnõu tingib ka rakendusaktide muutmise, mh seoses raadioside piiramisega.

Eelnõukohase määruse eesmärk on kehtestada raadioside piiramise nõuded ka drooniohu (mehitamata õhusõiduki) tõrjumise korral.

Määruseelnõul on vähene mõju turvaettevõtjate ja siseturvakorraldajate halduskoormusele, kes peavad edaspidi arvestama raadioside piiramisel nõuetega elektromagnetilisele kiirgusele.³

1.2. Eelnõu ettevalmistaja

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Justiits- ja Digiministeeriumi sideturgude talituse peaspetsialist Liisi Moks (liisi.moks@justdigi.ee).

Eelnõu ja seletuskirja on keeletoimetanud Justiits- ja Digiministeeriumi õigusloome korralduse talituse toimetaja Mari Koik (mari.koik@justdigi.ee).

1.3. Märkused

Eelnõu on seotud Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammiga (VVTP) ja Riigikogus 17. juunil 2026. a vastu võetud ja 9. juulil 2026 Riigi Teatajas avaldatud korraldusseaduse muutmise ja sellest tulenevalt teiste seaduste muutmise seadusega (mehitamata sõidukite seire ja tõrje rollijaotus) Riigi Teataja avaldamismärkega RT I, 09.07.2026, 7.

Eelnõu ei ole otseselt seotud Euroopa Liidu õiguse rakendamisega.

VVTP kohaselt: „Riigisekretäri vastutusalas. Muutunud julgeolekuoluohtudest lähtuvalt vaatame üle elutähtsate teenuste osutajate kriitilise taristu kaitsmise rollid ja vastutused. Ettepanekud elutähtsate teenuste osutajate kriitilise taristu kaitsmise rollideks ja vastutusteks.“

¹ [Nõuded elektromagnetilisele kiirgusele ja raadioside piiramisele](#)

² [RT I, 09.07.2026, 7](#)

³ Halduskoormuse tasakaalustamise reeglit eelnõus ei kohaldata, sest koormus lisandub julgeoleku olulise vajaduse tõttu (HÕNTE § 1 lg 4²)

Eelnõukohase määrusega kavandatakse muuta majandus- ja kommunikatsiooniministri 21. septembri 2005. a määruse nr 109 „Nõuded elektromagnetilisele kiirgusele ja raadioside piiramisele“ redaktsiooni avaldamismärkega RT I, 02.12.2015, 7.

Peaministri 12. augusti 2024. a korralduse nr 88 „Ministrite pädevus ministeeriumi juhtimisel ja ministrite vastutusvaldkonnad“⁴ punkti 2 järgi kuulub telekommunikatsiooni korraldamine justiits- ja digiministri vastutusvaldkonda. ESS-is sätestatud volitusnormide alusel annab ja muudab määrusi ning tunnistab need kehtetuks valdkonna eest vastutav minister, seega muudab kõnealust majandus- ja kommunikatsiooniministri määrust justiits- ja digiminister.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb kahest punktist.

Punktiga 1 täiendatakse määruse §-i 1 uue punktiga, millega viiakse määrus kooskõlla MÕSiga, sätestades määruse eesmärgi ulatuse.

Muu korrakaitseorgan on näiteks Keskkonnaamet, Välisluureamet, Maksu- ja Tolliamet (LennS § 60¹), kellel on õigus lennundusseaduse alusel raadiosidet piirata. Julgeolekuasutused on Kaitsepolitsei ja Välisluureamet.

Punktiga 2 muudetakse määruse § 3 lõiget 4. Kehtiv lõige 4 sätestab, et raadioside piiramine riigikaitsealist tähtsust omava tähistatud objekti territooriumil, vanglas, hädaolukorra piirkonnas, kõrgendatud turvameetmeid nõudva sündmuse toimumise piirkonnas või võimaliku plahvatuse piirkonnas peab minimaalselt häirima raadiosidet väljaspool nimetatud piirkonda.

Eelnõu kohaselt täiendatakse kehtivat normi, viies selle vastavusse MÕSis tehtud ESS § 115 muudatustega. Normi kohaselt võib raadiosidet piirata politsei valvatava objekti, julgeolekuasutuse territooriumi ja riigikaitseobjekti vahetu ümbruse kohal olevas õhuruumis.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu ei ole seotud Euroopa Liidu õiguse rakendamisega.

4. Määruse mõjud

Sihtrühm:

- 1) Politsei- ja Piirivalveamet;
- 2) Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet;
- 3) turvaettevõtjad ja siseturvakorraldajad.

Raadioside piiramise õiguse laiendamise mõjud on esitatud korrakaitseseaduse muutmise ja sellest tulenevalt teiste seaduste muutmise seaduse (mehitamata sõidukite seire ja tõrje rollijaotus) mõjude osas.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

⁴ [Ministrite pädevus ministeeriumi juhtimisel ja ministrite vastutusvaldkonnad](#)

Määruse rakendamisega ei kaasne tulusid. Määruse rakendamiseks vajalik ressurss nõustamistegevuseks tuleb leida julgeolekuasutuste sisemise ressursi arvelt.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras. Määruse jõustumine on seotud korrakaitseaduse muutmise ja sellest tulenevalt teiste seaduste muutmise seaduse (mehitamata sõidukite seire ja tõrje rollijaotus) jõustumisajaga (üldkorras). Määruse rakendamiseks ei ole vaja üleminekuaega ega lisategevusi.

7. Eelnõu koostöölastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu edastatakse eelnõude infosüsteemi kaudu koostöölastamiseks Kaitseministeeriumile, Siseministeeriumile, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile ning Kliimaministeeriumile ja Riigikantseleile ning arvamuse avaldamiseks Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile, Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liidule, Eesti Turvaettevõtete Liidule, Eesti Lennuakadeemiale, AS-ile Tallinna Lennujaam, Lennuliiklusteeninduse AS-ile, MTÜ-le Estonian Aviation Cluster, Eesti Kaitse- ja Kosmosetööstuse Liidule, AS-ile Elering, AS-ile Eesti Energia ja Viru Energo OÜ-le.